

НАСОКИ ЗА ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВИЯ КАПАЦИТЕТ НА КАНДИДАТИТЕ ПО ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“ И ПРОГРАМА „ЕВРОПЕЙСКИ КОРПУС ЗА СОЛИДАРНОСТ“ ЗА 2022 СЕЛЕКЦИОННА ГОДИНА

1. РЕГУЛАТОРНА РАМКА

Финансовият регламент № 2018/1046 изисква от кандидатите да покажат достатъчен финансов капацитет за изпълнението на дейностите или работната програма, описани в проектното приложение.¹

При подаване на проектни предложения, кандидатите трябва да представят декларация от тяхно име, че притежават стабилни и достатъчни източници на финансиране на дейността за периода на извършването ѝ, както и да участват със собствени средства във финансирането ѝ. Тази декларация представлява специфичен раздел от формуляра за кандидатстване.

В допълнение, за проектни предложения с искане за финансиране на стойност над 60 000 евро, кандидатът трябва да подаде следните документи, които позволяват на Националната Агенция (НА) да извърши проверка на неговия финансов капацитет:

- отчет за приходите и разходите;
- счетоводен баланс на кандидата за последната финансова година, за която сметките са приключени.

На основание чл.198(5) от Финансовия регламент, НА може да не извършва проверки и да не изисква финансови данни за следните кандидати:

- физически лица при изплащане на стипендии;
- публични или международни организации
- НА също така може да не извършва проверка и следователно да не изисква финансови документи на организации и институции определени в чл. 21.3. от Регламента за създаване на Програма „Еразъм+“².

С изключение на проектните предложения за безвъзмездна помощ до 60 000 евро включително, горепосочените правила не са пречка за НА да изиска документи и да извърши задълбочен анализ, ако установи, че са налице индикации

¹ Член 196 (1) (ЕС, Евратом) № 2018/1046

² Регламент (ЕС) № 2021/817

за затруднено финансово положение на кандидата. Ако след извършения анализ, финансовият капацитет на кандидата е незадоволителен, НА може да вземе решение за налагането на предпазни мерки, включително и **да не сключи договор за безвъзмездна помощ.**

2. ВЪВЕДЕНИЕ В РАЗРАБОТВАНЕТО НА МЕТОДОЛОГИЯТА

Като цяло, за да бъде в състояние да оцени финансовия риск, свързан с предоставянето на безвъзмездна помощ, проверката на финансовия капацитет има два аспекта:

- капацитет за съфинансиране на кандидата;
- финансова стабилност на кандидата.

За дейности или проекти, управлявани от НА, които са основани на опростени форми на предоставяне на безвъзмездна помощ (противоположни на възстановяването на реални разходи) се предполага, че капацитетът за съфинансиране на кандидата е достатъчен.

По тази причина се оценява само финансовата стабилност, която дава информация за качеството на финансовата структура на кандидата и така предоставя увереност, че той ще бъде в състояние да изпълни проектните дейности за периода на действие на договора за предоставяне на безвъзмездна подкрепа.

Тази оценка се основава на методологията, описана в точка 3 по-долу, и защитава финансовия интерес на Комисията, като сигнализира за кандидати, чийто финансов профил представлява явен риск.

Методологията взема предвид специфични характеристики на кандидатите и може да бъде използвана за частни организации с различни юридически форми - от търговски компании до организации с нестопанска цел.

Методът изисква да са налице финансовите отчети, съдържащи „Счетоводен баланс“ и „Отчет за приходите и разходите“ **за последната приключила финансова година.** Кандидатите трябва да представят тези отчети заедно с проектните си предложения, както го изисква Поканата за кандидатстване.

НА проверява финансовия капацитет, като използва най-новите налични финансови отчети. Те трябва да съдържат информация не по-стара от 18 месеца от съответния краен срок за подаване на проектните предложения.

В случай че резултатите от опростения анализ не са достатъчни за формирането на заключение, НА може да извърши по-сложен анализ чрез проверка на последователни счетоводни години.

3. МЕТОДОЛОГИЯ

Следните коефициенти се използват за определяне на нивото на увереност, произтичаща от процеса на оценката:

3.1 Оценка на финансовата стабилност

Тази оценка е основана на следните индикатори:

I. Финансова независимост =	$\frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Сума на актива/ пасива}}$
II. Ликвидност =	$\frac{\text{Вземания + парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}}$

I. Коефициентът на финансова независимост отразява размера на собствения капитал като част от общите задължения, които трябва да бъдат определени. Това показва до каква степен организациите зависят от финансиране от трети страни. Колкото по-близо съотношението е до 1, толкова по-финансово независима е организацията и има по-голяма управленска автономия. Колкото по-близо съотношението е до 0, толкова по-зависима е организацията от финансиране от трети страни. Колкото по-нисък е коефициентът на финансова независимост, толкова по-трудно ще бъде да получаването на кредити и външно финансиране.

II. Коефициентът на ликвидност измерва дали текущите активи, с изключение на материалните запаси, покриват текущите задължения и следователно показва дали кандидатът ще може да погаси текущите си задължения.

3.2. Резултати

За да бъде определено нивото (лошо, задоволително или добро) на финансовата стабилност на кандидатите, се използва следната таблица:

Индикатори	Резултат	Точки
I. Финансова независимост (ФН)	$\Phi Н \geq 0,5$	4
	$0,4 \leq \Phi Н < 0,5$	3
	$0,3 \leq \Phi Н < 0,4$	2
	$0 \leq \Phi Н < 0,3$	1
	ФН е отрицателно число	-2
II. Ликвидност (Л)	$Л < 1$	0
	$1 \leq Л \leq 2$	1
	$Л > 2$	2

Сумата от точките за всеки индикатор ще формира общата оценка на финансовата стабилност на кандидата.

Оценка на финансовата стабилност	Лоша	Задоволителна	Добра
Общ брой точки	2 или по малко	3 или 4	5 и повече

4. ТЪЛКУВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

На основата на общата оценка кандидатите попадат в една от две основни категории, като за всяка от тях е необходим специфичен подход:

- **Задоволителна или добра финансова стабилност;**

Кандидатът демонстрира стабилен финансов профил. Изпълнени са условията за отпускане на безвъзмездна помощ при нисък риск за средствата на ЕК.

- **Лоша финансова стабилност**

За искания за финансиране на стойност до 750 000 евро, НА трябва да прецени на основата на анализ на риска дали да предприеме предпазни мерки и/или да изиска гаранции, които да предпазят финансовия интерес на ЕК. Такива мерки и гаранции са описани в точка 5.

За искания за финансиране на стойност над 750 000 евро, с изключение на държавните и международни организации или кандидатури, получени от кандидати, които са подавали предложения по-рано същата година, трябва да се изиска одитен доклад, изготвен от външен одитор. Също така, за да получи допълнителна увереност, НА трябва да проведе по-задълбочен анализ (като покриването на период от няколко счетоводни години, изчисляване на допълнителни показатели и вземайки предвид одитните доклади).

Ако резултатът от допълнителни проверки покаже, че рискът за финансовите интереси на Комисията остава висок, безвъзмездните средства следва да се отпускат само с набор от предпазни мерки и/или гаранции, които защитават финансовите интереси на Комисията, както е посочено в точка 5.

5. ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ И ГАРАНЦИИ

Като следствие от оценката на риска НА може да реши:

- Да не отпусна авансово плащане;
- Да отпусне авансово плащане, което да бъде разделено на няколко транша, като всяко плащане се извършва, след изпълнението на определени условия и след проверка и одобрение на посочените отчети по процедурата, описана в Ръководството за НА;
- Да отпусне авансово плащане (едно или повече), покрито с банкова гаранция. В случай на разсрочени плащания, НА може да изиска или гаранция равна по стойност на стойността на всички авансови плащания (включително и неизвършените такива) или удължаване на съществуваща такава всеки път когато се извършва авансово плащане;
- Да изиска засилен режим на финансова отговорност, т.е. солидарна отговорност за всички партньори, участващи в проекта или солидарна отговорност на свързани лица. Това може да бъде под формата на гаранции от партньорите или съвместни гаранции от едно или повече свързани лица.

В такива случаи финансовият капацитет на партньорите или третите страни трябва да бъде проверен, за да се гарантира, че те са финансово стабилни.

Всички гаранции трябва да отговарят на следните условия:

- да бъдат деноминирани в евро;
- да се предоставят от одобрена банка или финансова институция, установена в една от държавите-членки на Европейския съюз или, когато бенефициентът е установен в друга държава, участваща в Програмата, банка или финансова институция, която предлага достатъчна сигурност;
- да представляват неотменимо обезпечение, или първи гарант на задълженията на бенефициента;
- да бъде безусловна и платима при поискване. Гаранциите трябва да могат да бъдат изискани по всяко време от НА без никакви допълнителни условия;
- да бъдат за достатъчно дълъг период така, че да могат да бъдат изискани.

Освен това, в зависимост от оценката на риска, НА може да поиска от бенефициентите редовно да представят допълнителни отчети. Тези отчети могат да бъдат отчети за напредъка или междинни финансови отчети. НА може също така да поиска тези отчети да бъдат придружени от одитен доклад, изготвен от външен одитор.